

Advocatenpunten

Cursus Bijzonder strafrecht

Joost Nan

Dino Bektesevic

8 oktober 2024

Inhoud

- Witwassen
- Ontneming
- Beklag tegen beslag
- Varia

Witwassen: afkomstig uit enig misdrijf?

- Bij gebrek aan ‘rechtstreeks verband’ → 4 stappen uit o.m. 2018:2352
 - 1) witwasvermoeden (f&o aan te dragen door OM);
 - 2) verklaring verdachte die aan drie eisen voldoet;
 - 3) (eventueel) nader onderzoek door OM;
 - 4) bewijsbeslissing rechtbank
-
- *Ex nunc*-toets door de rechter, zie GHSHE:2023:2283

Witwassen: afkomstig uit enig misdrijf?

2024:167 → thuis ruim 7.000 euro aangetroffen

- Vte: geld kwam contant van zus, collectegeld dat vader beheerde als priester,
- Hof: 1^e bron niet verifieerbaar, laat 2^e en 3^e in het midden → kasopstelling → bewezenverklaring

Witwassen: afkomstig uit enig misdrijf?

2024:1218 → 107.000 en 100.000 euro contant in werkkamer vte

- Vte: contant geld had ik deels al / gekregen van (schoon)vader
- Hof: weinig concreet, amper verifieerbaar, laat, geen stukken →
bewezenverklaring → geen nadere motivering per post
- Let op vernietiging en terugwijzingsopdracht: impliciet cumulatief,
m.n. van belang voor omvang hoger beroep! (zie ook 2.29 van de
CAG)

Witwassen: afkomstig uit enig misdrijf?

2024:1153 → FIOD-onderzoek, +- 70.000 euro onverklaarbare uitgaven

- Vte: 25.000 euro was een lening, zie incassobrief
- Hof: niet concreet gemaakt dat lening dateert dan vóór uitgaven

Witwassen: verbergen/verhullen

- 2024:887 (IJsberg)
- Objectief > subjectief (r.o. 3.7)
- Bitcoin = voorwerp

Witwassen: verbergen/verhullen

- 2024:47

werkelijke herkomst van geld en kennelijk ook rechthebbende daarop te verhullen met overleggen van stukken n.a.v. witwasbrief en waarover door verdachte op tz. in hoger beroep een verklaring is afgelegd die door hof is aangemerkt als “achteraf geconstrueerd samenstel van verzinsels”

Witwassen: verbergen/verhullen

- 2024:67

Verbergen en verhullen door bankpas te laten gebruiken

Witwassen: verwerven/overdragen

- 2024:222

Verwerven en overdragen door bankrekening te laten gebruiken.

Witwassen: (mede)plegen / medeplechtigheid

2024:1287:

2 Beoordeling van de cassatiemiddelen

- 2.1 De cassatiemiddelen komen met verschillende klachten op tegen de bewezenverklaring. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.
- 2.2 De cassatiemiddelen leiden niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

- CAG (i.h.b. middel 5, randnummer 29): geld ging over vte's rekening, bleef feitelijke zeggenschap houden. (Mede)plegen? --> zie ook 2024:112, vooral over wetenschap.

Ontneming

Drie smaken

- 36e lid 2 Sr, eerste categorie: door middel van/uit de baten van ‘het feit’ (zie bijv. 2023:1417)
- 36e lid 2 Sr, tweede categorie: “..” andere strafbare feiten → voldoende aanwijzingen
- 36e lid 3 Sr: ook andere strafbare feiten, mits (1) veroordeling voor misdrijf GB-categorie 5 en (2) aannemelijk is dat voordeel is genoten.

Ontneming: art. 36e lid 3 Sr

- Concretiseren feiten hoeft niet, mag wel (vgl. over lid 2 2021:1498)
→

2024:894:

“Als de rechter dan oordeelt dat het de betrokkene is die deze concreet aangeduide andere strafbare feiten heeft begaan, zal uit de uitspraak moeten blijken aan welke feiten en omstandigheden de rechter dat oordeel heeft ontleend.”

Ontneming: (deel)vrijspraken

- Geerings / EHRM: geen ontneming bij vrijspraken
- 2024:69: Vijf eerdere oogsten (lid 2, eerste én tweede categorie), maar van één oogst vrijgesproken
- 2024:301: ~~Verkocht en/of afgeleverd~~ → Strijd met Geerings? → ‘In dit specifieke geval’ niet.

Ontneming

- 2024:42 → Strafzaken gevoegd, ontneming niet? → Gijzeling max. 3 jaar.
- 2024:1146 → art. 36e lid 8 (oud) Sr → feiten voor 1/1/2014 gepleegd, civiele vordering hoeft niet te zijn voldaan.

Beklag tegen beslag

Overzichtsbeschikkingen NJ 2010/654 en 2023:128, enkele uitgangspunten:

- Marginale (want voorlopige) toets;
- Proportionaliteits- en subsidiariteitstoets, mits daarom verzocht;
- Rechter kan bevelen stukken over te leggen (23/5 Sv);
- Hernieuwd beklag
- Moet dit niet naar de hoven? HR: ja!

Bottom line: weinig kans, tijdrovend, soms middel om stukken te verkrijgen/vaart in het opsporingsonderzoek te bewerkstelligen.

Beklag tegen beslag

2024:1121

- 94 Sv-beslag op o.m. auto, camper, iPhones → witwasverdenking
- Zitting, aanhouding want OM beschikt niet over stukken verdediging → Aanhouding week → Situatie onveranderd.
- Rechtbank: OM heeft kans niet benut, ook overigens niet gebleken van sv belang → Gegrond
- AG → Incompleet dossier, onderzoek loopt nog → Middel slaagt.

2 Beoordeling van het cassatiemiddel

- 2.1 Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat niet is gebleken dat het strafvorderlijk belang voortdurende voortdrijving van het beslag vergt.
- 2.2 Het procesverloop, de door de klager en het openbaar ministerie ingenomen standpunten en het oordeel van de rechtbank zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.2 tot en met 2.6.
- 2.3 Gelet op de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.3-3.5 genoemde rechtspraak van de Hoge Raad en het daarin onderzocht besproken motiveringsgebrek in de beschikking van de rechtbank, slaagt het cassatiemiddel in zoverre. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beklag tegen beslag

2024:1123

- Derde meldt zich als rechthebbende op ibg +- 53.000 euro → Geldagent in Duitsland en Ghana, geld meegegeven aan een ander; (uitvoerig) onderbouwd met stukken;
- Rechtbank: “Uit de zich thans in het dossier bevindende stukken en het verhandelde in raadkamer ..”
- HR: onvoldoende, gelet op wat is aangevoerd.

Beklag tegen beslag

2024:648

- Is de klager buiten redelijke twijfel eigenaar?
- En/of-rekening van zakenpartners
- HR: Bij mede-eigendom niet 'enige rechthebbende' op de rekening en dus jammer, gelet op 6:16 BW. AG: anders.

Beklag tegen beslag

2024:810

- Vervalse voorwerpen (in dit geval horloge) voor eigen gebruik? Let op uitzondering van 337/2 Sr

Ontzetting uit beroep

2024:765

- Np kan worden ontzet, Rp ook: voldoende verband vereist met het beroep waarin het strafbare feit is begaan. Ook middellijk:

“Ook een rechtspersoon kan een overeenkomstig het rechtspersonenrecht benoemde bestuurder van een rechtspersoon zijn (hierna: rechtspersoon-bestuurder). Dat brengt met zich dat een natuurlijk persoon die bestuurder is van een rechtspersoon-bestuurder, kan worden aangemerkt als ‘middellijk bestuurder’ van de rechtspersoon waarvan de rechtspersoon-bestuurder (onmiddellijk) bestuurder is, en van eventuele rechtspersonen waarvan die rechtspersoon weer bestuurder is.”

- Np A is bestuurder van BV A die (rp-)bestuurder is van BV B → Np A is middellijk bestuurder en kan via die weg worden ontzet idzv 28 Sr.

‘Uit hoofde van dienstbetrekking’

2023:1353 → Vrijwilligerswerk kan ook ‘uit hoofde van zijn persoonlijke dienstbetrekking’ zijn idzv 321 Sr.

Immunititeit waterschap

2023:1607

- Verwijzing naar Pikmeer II: immunititeit van een openbaar lichaam alleen indien sprake van specifieke overheidstaak, die niet door private derden kan worden verricht;
- Klemmen voor muskusratten → HR: Overheidstaak: ja, exclusief: nee.

Arbeidsuitbuiting, 273f Sr

2024:156

- Oogmerk van uitbuiting
- Hof: “het gaat niet slechts om slecht werkgeverschap, maar om een excessieve situatie.” → vrijspraak
- Werknemers uit Indonesië laten komen, 24/7 werken/beschikbaar zijn, 350 euro p/m salaris, niet volledig uitbetaald, geen schriftelijke arbeidsovk, paspoorten ingenomen.
- HR: te beperkte uitleg van uitbuiting.

‘Bewegen tot’ bij oplichting

2024:1106

- Afsluiten van telefoonabonnementen; de aangeefsters roken al onraad;
- HR: niet elk bedrog is strafbaar, naïviteit wordt niet altijd beschermd:

“In meer algemene zin kunnen tot die omstandigheden behoren enerzijds de mate waarin de in het algemeen in het maatschappelijk verkeer vereiste omzichtigheid het beoogde slachtoffer aanleiding had moeten geven die onjuiste voorstelling van zaken te onderkennen of zich daardoor niet te laten bedriegen, en anderzijds de persoonlijkheid van het slachtoffer, waarbij onder meer de leeftijd en de verstandelijke vermogens van het slachtoffer een rol kunnen spelen.”

- Onder verwijzing naar CAG: cassatie

Verschoningsrecht

HR 12 maart 2024, ECLI:NL:HR:2024:377

- procedure bij het vorderen van gegevens, waaronder (mogelijke) geheimhoudersgegevens

Verschoningsrecht

HR 19 september 2023, NJ 2024/87, ECLI:NL:HR:2023:1268

het - het bijzondere geval dat de beslagene ten behoeve van de selectie van de stukken of gegevens die volgens hem onder verschoningsrecht van geheimhouders vallen, een lijst met geheimhouders heeft verstrekt aan de rechter-commissaris